Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0417U003213

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-06-2017

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Огородня Альбіна Ігорівна

2. Ogorodnya Albina Ihorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.03

Назва наукової спеціальності: Агроґрунтознавство і агрофізика

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 15-06-2017

Спеціальність за освітою: 7.09010102

Місце роботи здобувача: Національний науковий центр "Інститут грунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: 61024, м. Харків, вул. Чайковського, 4

Форма власності:

Сфера управління: Українська академія аграрних наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.354.01

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут грунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут грунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: 61024, м. Харків, вул. Чайковського, 4

Форма власності:

Сфера управління: Українська академія аграрних наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.05.29

Тема дисертації:

1. Окультурювання опідзолених ґрунтів фітомеліоративними заходами (на прикладі Харківської області)

2. Domestication of podzolized soils with the help of phytoameliorative measures (on the example of Kharkiv region)

Реферат/анотація:

1. Об'єкт - ґрунтові процеси в опідзолених ґрунтах під впливом окультурювання фітомеліоративними заходами. Мета - встановити вплив фітомеліоративних заходів окультурювання опідзолених ґрунтів на показники їх родючості, врожай та якість зерна сільськогосподарських культур у післядії. Методи - польовий, лабораторний, лабораторно-аналітичний, розрахунково-порівняльний та математичної статистики. Теоретичні результати - теоретично узагальнено та науково обґрунтовано позитивний вплив окультурювання опідзолених ґрунтів фітомеліоративними заходами на їх кислотно-основний стан, що проявляється у зниженні кислотності, підвищенні активності кальцію, оптимізації вапняного потенціалу. Доведено, що вирощування культур-фітомеліорантів, за рахунок їх біопотенціалу, позитивно впливає на агрофізичні показники опідзолених ґрунтів, перш за все, на структурно-агрегатний склад, водотривкість

структурних агрегатів, щільність та пористість. Виявлено вплив кореневих систем фітомеліорантів на процеси структуроутворення в нижніх горизонтах ґрунтів. Установлено тенденцію до підвищення вмісту гумусу у чорноземі опідзоленому важкосуглинковому за три роки проведення фітоокультурювання. Встановлено, що вирощування люцерни, еспарцету, люпину і сої сприяє підвищенню рівня забезпеченості ґрунту азотом з низького до середнього. Практичні результати - полягають в удосконаленні та науковому обґрунтуванні рекомендацій щодо вибору та застосування культур-фітомеліорантів, які базуються на виявленні їх диференційованого впливу на родючість та продуктивність опідзолених ґрунтів. Встановлено, що фітоокультурювання чорнозему опідзоленого забезпечило підвищення урожаю та якості продукції сільськогосподарських культур у післядії. Результати досліджень увійшли складовою частиною до монографії "Основи управління родючістю ґрунтів"; рекомендацій "Технологічні аспекти фітоокультурювання заплавних ґрунтів". Новизна - вперше надано комплексну оцінку прямої фітомеліоративної дії (без заорювання) люцерни, еспарцету, люпину, сої, гірчиці та суданської трави на фізико-хімічні, агрофізичні та агрохімічні показники опідзолених ґрунтів; встановлено закономірності змін показників родючості опідзолених ґрунтів при окультурюванні фітомеліоративними заходами; вперше визначено найбільш ефективні культури-фітомеліоранти для поліпшення фізико-хімічних (люцерна, еспарцет), агрофізичних (люцерна, еспарцет, гірчиця) та агрохімічних показників (люцерна, еспарцет, люпин, соя) чорнозему опідзоленого; встановлено позитивний вплив проведення протягом трьох років фітоокультурювання (багаторічні трави) на показники кислотно-основної буферності; встановлено, що оптимізація агрофізичних параметрів (структурно-агрегатного складу, щільності складення) чорнозему опідзоленого досягається при вирощувані багаторічних трав протягом двох років; встановлено високу ефективність післядії фітоокультурювання на урожай і якість сільськогосподарських культур (кукурудза, ячмінь, соя). Ступінь впровадження - основні результати досліджень впроваджено на землях ФОП "Панасенко О. В.", с. Костів Валківського району Харківської області у 2014-2016 рр. на площі 20 га. Матеріали дисертаційної роботи використано у навчальному процесі з підготовки магістрів ХНАУ імені В.В. Докучаєва за спеціальністю "Агрономія" при викладанні дисципліни "Охорона ґрунтів та відтворення їх родючості". Галузь - сільське господарство.

2. Object - soil processes in podzolized soils under the influence of domestication by phytoameliorative actions. Purpose - the installation of influence of phytoameliorative actions of domestication of podzolized soils on the indexes of soil fertility, harvest and quality of grain of crops in afteraction. Methods - field, laboratory, laboratory and analytical, computational and comparative, mathematical statistics. Theoretical results - the positive influence of domestication of podzolized soils by phytoameliorative actions on the acid-base balance was theoretically summarized and scientifically grounded. Domestication influences decreasing of acidity, increasing the calcium activity, optimization of lime potential. It was proved that the cultivation of phytoameliorative crops with the help of their biopotential influences positively on the agrophysical indexes of podzolized soils, firstly, on the structural-aggregate composition water stability of structural aggregates, density and porosity. It was found that root systems of phytoameliorants influence the processes of structure formation in lower layers of soils. It was fixed that there is a tendency of humus content increasing in podzolized heavy loam chornozem after three years of phytoamelioration. Cultivation of alfalfa, sainfoin, lupine and soy increases the level of nitrogen from low to medium. Practical results - lie in improvement and scientific grounding of recommendations for choosing and usage of phytoameliorative crops, which are based on the discovery of their differential influence on fertility and productivity of podzolized soils. It was found, that phytodomestication of podzolized chornozem provided increasing of harvest and production quality of crops in afteraction. Results of research became a part of a monograph "Bases of soils' fertility management"; recommendations "Technological aspects of phytodomestication of floodplain soils". Novelty - at first time complex valuation of straight phytoameliorative action (without plowing) of alfalfa, sainfoin, lupine, soy, mustard and Sudanese grass on the physical-chemical, agrophysical and agrochemical indexes of podzolized soils was described; the regularity of changes of fertility indexes of podzolized soils was determined after their domestication with phytoameliorative actions; the most effective phytoameliorative crops for improvement of physical-chemical (alfalfa, sainfoin), agrophysical (alfalfa, sainfoin,

mustard) and agrochemical (alfalfa, sainfoin, lupine, soy) of podzolized chornozem were identified; the positive influence of 3-year phytodomestication (perennial grasses) on the acid-base buffer indexes was found; it was found that the optimization of agrophysical parameters (structural-aggregate composition, compilation density) of podzolized chornozem is reached by 2-year cultivation of perennial grasses; high efficiency of phytodomestication afteraction on harvest and quality of crops (corn, barley, soy). Degree of application - the main results of studies were implemented on the lands of PPE "Panasenko O. V.", v. Kostiv, Valkivskiy district, Kharkiv region in 2014-2016 on the area of 20 ha. Materials of thesis were used in study process of master degree in KhNAU named after V. V. Dokuchaev for "Agronomy" speciality while teaching discipline "Soils' guarding and reproduction of their fertility". The field is agriculture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цапко Юрій Леонідович

2. Tsapko Yuriy Leonidovych

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.18

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тихоненко Дмитро Григорович

2. Тихоненко Дмитро Григорович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Балаєв Анатолій Джалілович

2. Балаєв Анатолій Джалілович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Балюк Святослав Антонович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Балюк Святослав Антонович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.